

-Προς τον Υπουργό Εσωτερικών

κ. Γιάννη Μιχελάκη

-Προς τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 23-12-2013

ΘΕΜΑ: Ελεγκτής Νομιμότητας ΟΤΑ

Το σχέδιο "Καλλικράτης", για την αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης (Ν.3852/2010) προέβλεπε νέους θεσμούς για τον έλεγχο, τη διαφάνεια, την νομιμότητα και τη λογοδοσία των δημοτικών και περιφερειακών αρχών. Μια από αυτές ήταν η ίδρυση σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση, μιας Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., η οποία θα ελέγχει την νομιμότητα των πράξεων των Δήμων και των Περιφερειών. Προϊστάμενος αυτών των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α. θα ήταν ο Ελεγκτής της Νομιμότητας. Στη θέση του Ελεγκτή της Νομιμότητας επιλέγεται ένας νομικός, ύστερα από δημόσια προκήρυξη, με γενική ευθύνη για τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων αυτών των οργανισμών.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 225 του Καλλικράτη, οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν: α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, β) την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών, γ) την αγορά και εκποίηση ακινήτων, δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ε) την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων, στ) τη σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ζ) τη σύναψη δανείων, η) τη διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος όταν τούτο προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία και θ) τις διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Επίσης αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών, εκτός από τις αποφάσεις των ανωνύμων εταιρειών στις οποίες οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν την πλειοψηφία, που αφορούν: α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, β) εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων και γ) λήψη δανείων.

Πρόκειται για έναν κατασταλτικό έλεγχο που οδηγεί μέχρι και σε ακύρωση της διοικητικής πράξης των συλλογικών οργάνων (σε αντίθεση με τον έλεγχο του Συνηγόρου του Πολίτη ή του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης που δεν εκδίδουν εκτελεστές πράξεις και συνεπώς δεν έχουν αρμοδιότητα να ακυρώσουν αποφάσεις). Ωστόσο, ο Ελεγκτής Νομιμότητας έχει εκτεταμένη αρμοδιότητα, ακόμη και για πράξεις που δεν του έχουν αποσταλεί. Σύμφωνα με το άρθρο 226 του Καλλικράτη, ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των επιχειρήσεών τους, εκτός από τις αποφάσεις των ανωνύμων εταιρειών στις οποίες οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν την πλειοψηφία, καθώς και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη στιγμή που η απόφαση έχει δημοσιευθεί ή εκδοθεί. Σημαντικό όμως είναι και το δικαίωμα του πολίτη για προσφυγή κατά μιας πράξης δημοτικών αρχών ενώπιον του Ελεγκτή Νομιμότητας, καθώς οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των ΟΤΑ. Μια άλλη αρμοδιότητα του Ελεγκτή Νομιμότητας είναι η αναστολή εκτέλεσης μιας προσβαλλόμενης απόφασης. Σύμφωνα με το άρθρο 228 του Καλλικράτη, ο Ελεγκτής

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Νομιμότητας μπορεί, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με την προσφυγή του προηγούμενου άρθρου, να αναστέλλει με απόφασή του την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

Οι αυξημένες και οιονεί δικαστικές λειτουργίες του Ελεγκτή Νομιμότητας συνοδεύονται από αυστηρές εγγυήσεις για την αμεροληψία του και την διαφάνεια της λειτουργίας του. Σύμφωνα με τον Καλλικράτη, ο Ελεγκτής συντάσσει στο τέλος κάθε έτους έκθεση στην οποία καταγράφει το έργο της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., της οποίας προΐσταται και ειδικότερα τον αριθμό των πράξεων που ελέγχθηκαν, τις προσφυγές που εξετάστηκαν και τα ζητήματα εν γένει που απασχόλησαν την υπηρεσία κατά τη διενέργεια της εποπτείας, όπως τυχόν καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην υπηρεσία από πρόσωπα για θέματα νομιμότητας. Στην ίδια έκθεση μπορεί να προτείνονται μέτρα, νομοθετικά και άλλα, τα οποία πρέπει να ληφθούν για την αποτελεσματικότερη διενέργεια του ελέγχου νομιμότητας.

Μάλιστα στον Καλλικράτη, προβλέπεται η σύσταση Συμβουλίου Ελεγκτών Νομιμότητας. Το Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας αποσκοπεί στο συντονισμό της δράσης των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α., καθώς και στην αντιμετώπιση σημαντικών ζητημάτων που ανακύπτουν τόσο κατά την οργάνωση και τη λειτουργία τους όσο και κατά τον έλεγχο των Ο.Τ.Α..

Όπως γίνεται αντιληπτό, πρόκειται για έναν θεσμό, ο οποίος συμβάλει στην τήρηση της νομιμότητας, τον περιορισμό της διαφθοράς και την διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος. Αποτελεί λοιπόν, καίριας σημασίας ζήτημα στην προσπάθεια εξορθολογισμού της δημόσιας διοίκησης, η ορθή και αποτελεσματική λειτουργία του.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. Λειτουργεί ο Ελεγκτής Νομιμότητας, έχουν συσταθεί οι Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α. σε όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, λειτουργεί το Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας και ποια η θέση των ηγεσιών των Υπουργείων σχετικά με την αποτελεσματικότητα της υπηρεσίας και τις -πιθανόν- αναγκαίες παρεμβάσεις για την ενίσχυση-βελτίωση της λειτουργίας της;
2. Ποιο το περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων, ο αριθμός των πράξεων που ελέγχονται επί του συνόλου, οι προσφυγές που εξετάστηκαν και γενικότερα τα πορίσματα από ζητήματα που απασχόλησαν την υπηρεσία κατά τη διενέργεια της εποπτείας;

Ο ερωτών Βουλευτής

Λευτέρης Κ. Αυγενάκης
Βουλευτής ΝΔ Ηρακλείου